

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Mező Béla ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Varga István ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság 2009. október 5. napján kelt 15.G.40.179/2008/17. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybehagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 250.000,- (Kettőszázötvenezer) Ft másodfokú költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesi társaság 1995. óta szárított szarvasmarha trágya forgalmazásával foglalkozik, melyhez az alapanyagot az enyingi A. Rt.-től (a továbbiakban: Rt.) vásárolta öt évre szóló szerződés alapján. E szerződés 2000. szeptember 30-án lejárt, ezért az eladó a felperest ajánlattételre hívta fel, melyre a társaság külön ajánlatot nem adott. A korábbi szerződéses ár infláció mértékével emelt összegére vonatkozó vételi ajánlatát az Rt. elutasította. Fél év elteltével 2001. áprilisában az Rt. a felperest és annak kültagját, az alperest mint egyéni vállalkozót is meghívta egy versenytárgyalásra abból a célból, hogy a piaci árra figyelemmel alakítsák ki a szerződéses árat. A licitálás során a felperes a korábbi nettó 100,- Ft mázsánkénti

árhoz képest nettó 210,- Ft-os ajánlatot tett, melyre 2001. május 2-án határozatlan időre szerződést kötöttek a felek azzal, hogy az ár minden évben az infláció mértéke szerint fog emelkedni.

A felperes tagjai még 1995-ben úgy döntöttek, hogy két gépjárművet vásárolnak, amiket a tagok azóta is használnak, és a társaság fizeti a használatból kapcsolatos közterheket. A felperes mint a társaság üzletvezetője 2001. nyarán felszólította az alperest a jármű visszaszolgáltatására arra hivatkozással, hogy az alperes a cég tevékenységében már nem vesz részt.

A felperes 2000. őszén felszólította az alperest, hogy a cég tevékenységét ne akadályozza, mivel két Ausztriába tervezett szállítást meghiúsított azáltal, hogy a társaság tulajdonát képező zsákvarrógépet, valamint 1000 db zsákot a telephelyről elvitt. 2000. októberétől a felperes a cég telephelyét biztonsági szolgálattal őriztette és felszólította az alperest arra, hogy a telephelyre ezt követően ne lépjen be.

A társaság tagjai között a kapcsolat 2000. őszén romlott meg. Az alperes 2001. júliusától már csak alkalmanként vett részt a cég tevékenységében.

A felperes 2001. május 5-én, 2003. március 23-án, majd 2004. április 19-én kelt levelében az alperest összesen 6.883.400,- Ft kár megfizetésére szólította fel több károkozó magatartásra hivatkozással: eltulajdonította a társaság zsákvarrógépét és mérlegét, két ausztriai szállítást megakadályozott, az alperes magatartására vezethető vissza, hogy a versenytárgyaláson a trágya mázsánkénti ára 100,- Ft-ról 210,- Ft-ra emelkedett, a társaság tulajdonát képező személygépkocsit jogtalanul használja és végül, hogy az alperes hiúsította meg azt, hogy a felperes az Rt.-vel 2000. októbere és 2001. áprilisa között szerződjön.

Az alperes a 2003. március 28-án kelt válaszelevelében az igényt elutasította, majd a felperesi betéti társaság nevében kártérítés megfizetése iránt keresetet nyújtott be az üzletvezetővel szemben. A Fejér Megyei Bíróság - a Fővárosi Ítéltábla 2008. június 10. napján kelt 10.Gf.40.141/2008/6. számú ítéletével jogerőre emelkedett - 2008. január 21. napján kelt 17.G.40.064/2004/82. számú ítéletében kötelezte a betéti társaság üzletvezetőjét, hogy fizessen meg a társaságnak 30 nap alatt 15.000.000,- Ft-ot és ennek 2002. január 1. napjától járó törvényes mértékű kamatát. A jogerős ítéletet a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a 2009. február 23. napján kelt Gfv.X.30.450/2008/5. számú ítéletével hatályában fenntartotta.

A felperesi betéti társaság 2008. szeptember 30-án taggyűlést tartott, melynek egyik napirendi pontja az alperessel szemben kártérítési igény érvényesítése volt, mely tárgiban a taggyűlés határozatot hozni nem tudott.

A felperes a Fejér Megyei Bírósághoz 2008. október 29. napján benyújtott keresetében az 1997. évi CXIV. törvény (1997. évi Gt.) 51. § (5) bekezdése, a 2006. évi IV. törvény (Gt.) 49. § (5) bekezdése, a Ptk. 339. §, 355. § és 360. §-ai alapján, összesen 28.451.000,- Ft és ennek középarányos időponttól, 2004. január 1. napjától számított mindenkorai törvényes kamata megfizetésére kérte az alperest kötelezni kártérítés jogcímén. Kérte továbbá az alperes perköltségben való marasztalását. Keresete ténybeli alapjaként öt különböző alperesi magatartást jelölt meg az alábbiak szerint.

Az Rt. vezérigazgatója az öt évre szóló szerződés lejártát megelőzően tudomást szerzett a felperesi betéti társaság tagjai közötti ellentétről. Az alperes mint a betéti társaság kültagja magánszemélyként hasonló ajánlatot tett a részvénytársaságnak és az ő licitálása eredményeként egészen 210,-Ft + áfa/mázsa összegig kellett a felperesnek ajánlatot tennie ahhoz, hogy ne szűnjön meg egyetlen tevékenységének alapanyag ellátása. Ezzel a magatartásával az alperes a két ár közötti különbséget, azaz 110,- Ft + áfa/mázsa kárt okozott, amelyösszességben 4.300.000,- Ft.

Az alperes 2000-től nem vesz részt a felperesi betéti társaság tevékenységében, őt a telephelyről ki kellett tiltani. A felperes üzletvezetőjének felszólítása ellenére azonban a személygépkocsit nem szolgáltatva vissza, hanem jogosulatlanul átengedte a fiának, aki jogosulatlanul kötött arra biztosítást azt követően, hogy a felperes a gépjármű biztosítást felmondta. A felperes az alperesnek felróható okból így elesett a gépjármű értékesítésének lehetőségétől, vagy a bérbeadásából származó bevételtől, további kárként merült fel az azóta is fizetendő súlyadó és egyéb közterhek. Ilyen korú és típusú autó bérbeadásáért havi 180.000,- Ft a reális díj, így a felperes kára 72 hónapra 12.960.000,- Ft-ot tesz ki.

Az alperes 2000. őszén két alkalommal megghiúsította a felperes termékexportját azáltal, hogy elvitte a társaság zsákvarrógépét, kikapcsoltatta a telepen az áramot és elvitt kb. 1000 db exportzsákot. A társaságnak ekkor már közel tíz éve üzleti kapcsolata volt egy osztrák vállalkozóval, akinek a megrendelését nem tudta emiatt teljesíteni. Amikor a felperes üzletvezetője erről értesült, haladéktalanul felszólította az alperest a károkozó magatartás abbahagyására, melyet az alperes a 2000. október 5-én kelt válaszlevelében elismert. Az alperes 2001-ben szintén megakadályozta az ausztriai megrendelések teljesítését, ezáltal mindösszesen 4.800.000,- Ft bevételkiesést okozott a felperesnek.

Az alperes kárt okozott azzal is, hogy 2000. októbertől kezdve megghiúsította a felperes trágyavásárlási szerződéskötését, emiatt a felperes nem tudott alapanyagot beszerezni egészen a 2001. április 26. napján megtartott versenytárgyalást követő szerződéskötésig, mintegy hat hónapon keresztül. Így elmaradt a 2000. évi őszi és 2001. februári és márciusi trágyabehordás. Ez a társaság bevételeinek jelentős csökkenését okozta, összesen 3.571.000,- Ft összegben.

A kereset utolsó tétele 424.000,- Ft volt, az őrző őrző-védő kft.-nek a telep őrzésére kifizetett díj, melyre szintén az alperes magatartása miatt volt szükség.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Elsődlegesen elévülésre hivatkozott, vitatta, hogy a felperes 2004. április 19. napján kelt felszólítását kézhez vette volna. Érdemben is kérte a kereset elutasítását, mert álláspontja szerint a felperes sem annak jogalapját, sem összességességét nem bizonyította. Állította, hogy az Rt. vezérigazgatója kereste meg az alperest, tőle is ajánlatot kérve, miután tudomást szerzett a betéti társaság tagjai közötti vitáról. Azt nem tagadta, hogy az alperes egyéni vállalkozóként maga is tett ajánlatot a trágya megvásárlására, azonban arra hivatkozott, hogy ezt sem jogszabály, sem a társasági szerződés nem tiltotta. Licitálás azonban a versenytárgyaláson nem volt.

Arról volt szó, hogy az eladó a korábbi árért már nem akart szerződni a felperessel, ugyanakkor, álláspontja szerint a 210,- Ft/mázsa ár a piaci árhoz képest még mindig kedvező volt.

A gépkocsi használatban előadta, hogy azt a fia a csatolt írásos engedély alapján használhatja. A gépkocsihasználat egyébként a tagsági jogviszonyhoz, nem pedig a betéti társaság tevékenységében való részvételhez volt kötve. Ez a kereseti igény azért is megalapozatlan, mert a felperes gépkocsi kölcsönzéssel nem foglalkozhatott, így a gépjármű kölcsönzők által érvényesített használati díjjal megegyező igénye sem lehet alapos. Vitatta, hogy megghiúsította volna az ausztriai exportszállításokat, ugyanakkor előadta, hogy a zsákvarrógép a saját tulajdonát képezte.

A korábbi perben, illetve a jelen perben rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján vitatta azt is, hogy a felperesi betéti társaságnak anyaghiánya lett volna abból az okból, hogy 2000. őszétől 2001. tavaszáig nem volt szerződése. Végül megalapozatlannak tartotta az őrző-védő szolgáltatnak kifizetett díj kártérítésként való érvényesítését azért is, mert arra az alperes nem szolgáltatott okot, azt a felperes saját kockázatára vette igénybe.

Az elsőfokú bíróság a 2009. október 5. napján kelt 15.G.40.179/2008/17. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 600.000,- Ft perköltséget.

Határozata indokolásában elsődlegesen megállapította, hogy a felperes beltagja az 1997. évi Gt. 51. § (5) bekezdése szerinti jogvesztő határidőn belül érvényesítette igényét a gazdasági társaság nevében. Az alperes elévülési kifogására tekintettel rögzítette, hogy a felperes a 2003. március 23-i felszólító levelében tételesen kifejtette, hogy az alperes mely magatartásával, milyen összegű kárt okozott, annak az alperes által történt átvételét a felperes igazolta. A felszólító levél a Ptk. 327. §-a alapján az elévülést megszakította, a határidő újból elkezdődött. A felperes a 2004. április 19-i ismételt felszólítását ugyanúgy ajánlott levél formájában ugyanarra, a jelenleg is lakcímeiként nyilvántartott alperesi címre küldte meg, amely küldemény nem érkezett vissza a felpereshez. Mindezek alapján a bíróság tényként kezelte, hogy a második felszólítást az alperes szintén átvette, ezért a felszólító levél tartalma szerinti követelés nem évült el.

Ezt követően vizsgálta, hogy a kereset szerinti követelés és az írásbeli felszólítás tartalma között milyen átfedés van, ugyanis a felperes a kereset beadásához képest öt évnél korábban elkövetett magatartásokra csak annyiban hivatkozhat, amennyiben azt a felszólító levele tartalmazta, azaz, amely tekintetében megszakadt az elévülés. Megállapította ehhez képest, hogy a felperesnek a telephely őrzésével kapcsolatos igénye, valamint az 1996. évi LVII. törvény (Tpvt.) megsértésére alapított igénye elévült, ugyanis az előbbi a felszólító levél nem tartalmazta, az utóbbi tekintetében pedig az igények a tudomásszerzéstől számított hat hónapon belül, de legfeljebb három éves jogvesztő határidőn belül érvényesíthetők. Tekintettel arra, hogy az állított árfelhajtó magatartás 2001. tavaszán történt, ettől számítva a jogvesztő határidő eltelt. Megalapozatlannak találta az elévülés nyugvására vonatkozó felperesi előadást az elsőfokú bíróság, mert nem tekinthető menthető oknak a beltaggal szembeni perben érvényesített

kártérítési követelés, ez az eljárás nem zárta el annak a lehetőségétől a beltagot, hogy a kültaggal szembeni igényt érvényesítsen.

Az elsőfokú bíróság rögzítette az ítéletében, hogy az érdemben tárgyalható kereseti tényelőadásokkal összefüggésben a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglalt jogkövetkezményekre tájékoztatással felhívta a felperest bizonyítási indítványai előterjesztésére. A felperes a tagok közötti levelezés tartalma alapján kérte a jogalap elbírálását, míg a csatolt könyvelési dokumentumok, illetőleg könyv- és gépjárműszakértői vélemény beszerzése útján kérte az elmaradt haszon és a gépjármű használati díj megalapozottságának tisztázását.

A levelezés anyaga azt igazolja, hogy a tagok közötti viszony elmérgesedett, és a beltag több alkalommal tájékoztatta, felhívta az alperest arra, hogy tartózkodjon egyes magatartásoktól, azonban - elismerés hiányában - ez nem elégséges annak megállapítására, hogy az alperes károkozó magatartást tanúsított volna. A felperes nem terjesztett elő bizonyítási indítványt az Rt. vezérigazgatójának, illetve az osztrák vevő képviselőjének meghallgatására, amellyel a kereseti tényállításait alátámaszthatta volna, továbbá nem lehetett megállapítani, hogy a gépjármű használata a tagsági viszonyhoz vagy az üzleti tevékenységhez kapcsolódott-e. A felperes állításain túl a jogalap megalapozottságára semmilyen adat nem állt rendelkezésre. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a keresetet bizonyítatlanság miatt utasította el, ezért az összecszerűség megalapozottságát nem vizsgálta.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a keresetnek helyt adó döntés hozatalát, valamint az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az előterjesztett okirati bizonyítékokat figyelmen kívül hagyta, a tényállást helyenként iratellenesen állapította meg, a jogi következtetése a társasági törvénnyel ellentétes, ezért az ítélet jogszabálysértő. Kizárólag az alperes előadását elfogadva állapította meg azt, hogy az Rt. a korábbi vételáron már nem kívánt szerződni a felperessel. Az igazság az, hogy az Rt. járt jól a felperes tagjai közötti vitával, és a felperes álláspontja szerint az okiratok egyértelműen alátámasztják azt az előadását, hogy az alperes személyes fellépése miatt nem jött létre 2000. szeptemberében újabb szerződés az Rt. és a felperes között. Az az alperesi magatartása, hogy kültagként a bt. nevében eljár, illetve, hogy a bt.-vel szemben versenytársként lépett fel, a Tpvt. 2. és 5. §-ába ütközik.

Iratellenesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a 2000. őszi exportszállítást két alkalommal megghiúsította az alperes, mert e körben F/15. szám alatt csatolta a keresetleveléhez az alperes levelét, amelyben elismerte, hogy a szállításokat megakadályozta. Az osztrák partnerrel a felperesi betéti társaság ekkor már közel 10 éven át szerződéses viszonyban állt, melynek keretében mindig szóban történt a megállapodás, és az osztrák vevő határidőben fizetett.

Pontatlan az az ítéleti megállapítás, hogy az alperes 2001. július hónaptól csak alkalmoszerűen vett részt a cég tevékenységében, ugyanis 2000. október 1. napjától nem léphetett be a telephelyre, a kitiltását követően tehát abban alkalmoszerűen sem vett részt.

Nem szól az elsőfokú ítélet arról sem, hogy az alperes büntető feljelentése nem vezetett eredményre, ugyanakkor az ügyfélegyenlőség elvét sérti, hogy a bíróság azonos jogszabály és tényállás mellett más-más döntést hoz. A felperes üzletvezetőjét kártérítésre kötelezte, míg az alperessel szemben előterjesztett kártérítési igényt elutasította.

A per során az üzletvezető nemcsak előadta, hogy az alperes 2000. őszén két Ausztriába történő értékesítést megghiúsított, hanem okiratokkal bizonyította, hogy általában évenként minimum négy vagon, maximum nyolc vagon ment ki exportra, így 2000. őszére is két vagon szeptemberi szállításra és két vagon októberi szállításra volt ütemezve. A szeptemberieket az alperes megakadályozta, így csak a két októberi vagont tudta a bt. teljesíteni. A következő év négy vagonos exportja pedig teljes egészében megghiúsult a trágyahiány miatt.

A két gépkocsi vásárlásában szóban állapodtak meg a tagok, a vásárlás célja a társaság tevékenységének elősegítése volt. A gépkocsi használatot a munkavégzéshez és nem a tagsági viszonyhoz kötötték. Az elsőfokú bíróság a jogszabállyal ellentétes alperesi állítást nem fogadhatta volna el.

A keresetet a felperes levelekkel, okmányokkal, az alperes által írt viszontválaszokkal bizonyította. Hivatkozott e körben a Pp. 196. § (2) bekezdésére, amely szerint a cégszerűen kiállított okirat teljes bizonyító erejű magánokirat, de ezek mellett a felperes csatolta az ide vonatkozó éves mérlegeredményeit, exportszámlákat, az elszállított vagonokról 15 éve meglévő nyilvántartást, a beszállított trágyamennyiségek mázsálási jegyzőkönyveit, stb. Mindezek közvetve vagy közvetlenül bizonyítják az alperes károkozó magatartását. Hasonló okiratokra, illetve írásos bizonyítékokra az alperes nem tudott hivatkozni. Sérelmezte továbbá, hogy nem adott helyt az elsőfokú bíróság szakértői bizonyításra vonatkozó indítványainak.

A licitálással kapcsolatos, a felperes által rögzített emlékeztetőt a felperes megküldte az Rt. vezérigazgatójának, aki erre cáfolatot tartalmazó nyilatkozatot nem tett. Ebből - álláspontja szerint - az következik, hogy annak tartalmával egyetértett. Kihallgatásától a felperes a tanú megromlott egészségi állapotára tekintettel állt el. A felperes által szolgáltatott okirati bizonyítékokkal szemben a bizonyítás az alperes érdekében állt volna, így a bizonyítás is őt terhelte. A perben rendelkezésre álló okiratok teljeskörű figyelembevételével, és helyes értékelésével a hatályos jogszabályok alapján nem hozhatott volna az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéletet.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte arra tekintettel, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el a keresetet a Tpv-t.-re alapított két magatartás vonatkozásában elévülésre, a másik három magatartás vonatkozásában pedig annak bizonyítatlanságára tekintettel.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást érdemben helyesen állapította meg, és helytálló jogi következtetéssel utasította el a keresetet.

Arra helytállóan hivatkozott a felperes a fellebbezésében, hogy az alperes 2000. őszétől nem vett részt a betéti társaság tevékenységében, hiszen az alperes maga sem állította, hogy 2001. júliusáig végzett volna a bt.-ben munkát. E tekintetben ezért a másodfokú bíróság pontosítja az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal, hogy az alperes 2000. őszétől nem vett részt a felperes tevékenységében.

Az elsőfokú bíróság az elévülési kifogás alapján helytállóan vizsgálta elkülönítetten a Tpvt.-re, illetve a Ptk. 339. §-ra alapított kártérítési igényeket. Ez utóbbi tekintetében a követelések a Ptk. 324. § (1) bekezdése szerint öt év alatt évülnek el, míg a Tpvt. 88. § (1) bekezdése értelmében a 2-7. §-okba ütköző magatartásra hivatkozással a tudomásszerzéstől számított hat hónapon belül indítható per.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a Tpvt.-re alapított igények elévültek, ugyanakkor ítélete 4. oldala csak az árfelhajtó hatást nevesítette ekként; a másodfokú bíróság azonban megállapította, hogy - egyezően az alperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakkal - két összefüggő alperesi magatartás vonatkozásában alapította a felperes az igényét a Tpvt.-re, egyrészt, hogy a felperes versenytársaként fellépve megghiúsította, hogy az Rt. az addigi feltételekkel a szerződés lejártát követően azonnal újra szerződjön a felperessel, és ezért hat hónapig nem állt fenn szerződéses viszony az Rt. és a felperes között, másrészt, hogy a versenytárgyaláson a licitáláson való részvételével az árat „felhajtotta”.

Azt a felperes maga sem vitatta, hogy ezekről az alperesi magatartásokról gyakorlatilag azonnal tudomást szerzett, melyet igazolnak az alpereshez intézett felszólításai (2001., 2003. és 2004. években).

A felperes a pert azonban a Tpvt. 88. § (1) bekezdésében megállapított hat hónapon belül nem indította meg, ezért az ezen magatartásokkal kapcsolatos igényeit - a megalapozott elévülési kifogásra tekintettel - nem érvényesítheti. A hat hónapos határidő elévülési jellegű, azonban a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság arra vonatkozó álláspontjával, hogy az elévülés nyugvására vonatkozó felperesi hivatkozás megalapozatlan, mert nem tekinthető menthető oknak a beltaggal szemben érvényesített kártérítési követelés, hiszen ez az eljárás nem zárta el annak a lehetőségétől a beltagot, hogy a bt. igényét a kültaggal szemben érvényesítse. A Tpvt.-ben meghatározott objektív jogvesztő határidőt erre tekintettel jelen esetben már nem kellett vizsgálni.

Az elsőfokú ítélet a fentiekre tekintettel megtévesztő módon utal az 5. oldalon a bizonyítatlanság körében arra, hogy a felperes nem kérte az Rt. képviselőjének tanúkénti kihallgatását a szerződés megkötésének, illetve az ár kialakításának körülményeire, mert a követelés elévülésére tekintettel e körben bizonyítás lefolytatásának nem is lett volna helye.

A felszólító levelekben nem szereplő őrző-védő szolgálat igénybevételével összefüggésben érvényesített kártérítési igény tekintetében szintén helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság az elévülés bekövetkezését.

A felszólító levelekkel megszakított elévülés okán viszont helytállóan vizsgálta a fennmaradó két magatartásból, a 2002. szeptemberi exportszállítások

meghiúsításából, illetve a gépkocsihasználatból eredő kártérítési kérelmeket. Az alperes ugyan vitatta az elsőfokú eljárás során, hogy a 2004. április 19-i ismételt felszólítást megkapta, az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy az alperes ezt a felszólítást is átvette.

A másodfokú bíróság ennek kapcsán rámutat arra is, hogy a társaságra a perbeli időszakban hatályos 1997. évi Gt. 7.§ (2) bekezdése törvényi vélelmet is állít arra, hogy az ajánlott küldemény - az ellenkező bizonyításig - a címzetthez az ötödik munkanapon megérkezett. A felperes a felszólítást ajánlott küldeményként postázta és az alperes nem bizonyította, hogy azt nem kapta meg. A gépkocsi használatának megvonásával kapcsolatos felszólítás pedig egyértelműen a tagsági jogviszonnyal összefüggőnek tekintendő, így a Gt. hatálya alá tartozó jognyilatkozatnak minősül.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a gépkocsihasználatot a betéti társaság tevékenységében való részvételhez és nem pusztán a tagsági jogviszonyhoz kötötték a tagok a gépkocsik megvásárlásakor.

A perben beszerzett bizonyítékok a másodfokú bíróság megítélése szerint is az alperesi előadást támasztották alá. Az alperes 7/A/2. szám alatt csatolta a felperes mindkét tagja által aláírt nyilatkozatot, amelyben engedélyezték, hogy a bt. tulajdonát képező gépkocsit az alperes fia korlátozás nélkül visszavonásig mind belföldön, mind külföldön használja. A felperes maga sem állította, hogy az alperes fia részt vett volna a társaság tevékenységében.

A felperes a 16. sorszámú előkészítő iratában szintén maga adta elő, hogy kedvezményképpen kapták a tagok, hogy a gépkocsikat magáncélra is használják, ezért a társaság a gépkocsik után ún. luxusadót, azaz többletadót fizetett annak ellentételezéseként, hogy nem vezettek útnyilvántartást. Jogszabály nem tiltja a cégautók magáncélú használatát, a törvényben írt feltételek betartása mellett.

A gépkocsihasználatkal kapcsolatos egyéb bizonyíték az elsőfokú eljárás során nem volt, így a felperes azon kijelentése, hogy mindez csak arra az időszakra vonatkozott, amíg a tag a gépkocsit a társaság érdekében végzett tevékenysége során használja, nem nyert bizonyítást.

Mindezeket túl egyetértett a másodfokú bíróság azzal az alperesi védekezéssel is, hogy a felperes nem kérheti egy kölcsönző cég díjtételei alapján a gépkocsi hasznosításával összefüggő elmaradt hasznát, mert a felperes autókölcsönzéssel nem foglalkozott és nem is foglalkozhatott, ugyanakkor a kölcsönzői díjak nyilvánvalóan magukban foglalják a kölcsönzött gépjárművek karbantartását, szükséges felújítását, tisztántartását és a gépjárműpark rendszeres cseréjét.

Alaptalanul sérelmezte e körben a felperes a fellebbezésében a szakértői bizonyítás mellőzését, mivel a határozathozatalt megelőző tárgyalás berekesztése előtt a jogi képviselő a bíróság felhívására úgy nyilatkozott, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján kéri a kereset elbírálását. Ennek értelmében, ha volt is korábban szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványa, határozott kérelmet nem terjesztett elő.

A felperes a fellebbezésében a 2000. szeptemberi, az alperes által megírt két ausztriai export vonatkozásában helytállóan hivatkozott arra, hogy a keresetlevél F/15. számú mellékleteként csatolt 2000. október 5-i keltű levelében az alperes elismerte, hogy a szeptember 22-i export trágya bezsákolását megakadályozta.

Tény az is, hogy a felperes a K. Rt. jóváírási értesítéseivel, számlákkal és vámárnyilatkozatokkal igazolta, hogy az osztrák vállalkozóval tartós üzleti kapcsolatban állt.

Ennek ellenére helytálló az elsőfokú bíróság következtetése, hogy a felperes kártérítési igényének ezt a tételét sem bizonyította.

A felperest terheli ugyanis az alperesi jogellenes magatartás, a kár tényének és összegének, valamint az okozati összefüggésnek a bizonyítása. Tekintettel arra, hogy maga a felperes adta elő, hogy 2000. októberében két vagon szállítmány ment Ausztriába ugyanannak a megrendelőnek, nem zárható ki, hogy ezekkel az elmaradt szeptemberi exportot pótolta, mely esetben a felperest kár nem érte. Abban az esetben, ha nem erről volt szó, akkor sem bizonyította a felperes az osztrák üzleti partner által megrendelt mennyiséget és a kár összegét, melyet az erre vonatkozó okirati bizonyítékok hiányában, valójában pl. a megrendelő tanúvallomása útján tudott volna igazolni, azonban ilyen bizonyítási indítványa nem volt.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - a fellebbezés kapcsán részben kiegészített indokolással - helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes bruttó ügyvédi munkadíjából álló másodfokú költségének a megfizetésére; annak mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján állapította meg mérlegeléssel, a kifejtett ügyvédi munkára is tekintettel.

Budapest, 2010. év május hó 20. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró

. Kurucz Zsuzsanna sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő